

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

3 april 2001

VOORSTEL VAN BIJZONDER DECREET

**van de heren Dany Vandenbossche, Robert Voorhamme, Dirk Holemans,
Dirk De Cock, Gilbert Van Baelen en Luc Martens**

**houdende wijziging van het bijzonder decreet van 26 juni 1991
betreffende de Universiteit Gent en het Universitair Centrum Antwerpen**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid
uitgebracht door de heer Kris Van Dijck**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Gilbert Vanleenhove.

Vaste leden :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Veerle Heeren, de heren
Luc Martens, Gilbert Vanleenhove ;

de heer Julien Demeulenaere, mevrouw Claudine De
Schepper, de heren André Moreau, Gilbert Van Baelen ;

de heren Pieter Huybrechts, Julien Librecht, Joris Van
Hauthem ;

de heren Lucien Suykens, André Van Nieuwkerke ;

de heer Ludo Sannen ;

de heer Kris Van Dijck.

Plaatsvervangers :

mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, mevrouw Brigitte
Grouwels, mevrouw Mieke Van Hecke, mevrouw Ingrid
van Kessel ;

de heren Frans De Cock, Karel De Gucht, André Denys,
Cis Schepens ;

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde,
de heer Roland Van Goethem ;

mevrouw Hilde Claes, de heer Robert Voorhamme ;

de heer Frans Ramon ;

de heer Dirk De Cock.

Zie :

590 (2000-2001)

– Nr. 1 : Voorstel van bijzonder decreet

– Nr. 2 : Amendement

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid besprak op donderdag 29 maart 2001 het voorstel van bijzonder decreet van de heren Dany Vandenbossche, Robert Voorhamme, Dirk Holemans, Dirk De Cock, Gilbert Van Baelen en Luc Martens houdende wijziging van het bijzonder decreet van 26 juni 1991 betreffende de Universiteit Gent en het Universitair Centrum Antwerpen.

I. Toelichting door de heer Dany Vandenbossche, mede-indiener

De heer Dany Vandenbossche licht toe dat artikel 16 van het bijzonder decreet betreffende de Universiteit Gent en het Universitair Centrum Antwerpen van 26 juni 1991 bepaalt dat de buitenuniversitaire gemeenschap in het universiteitsbestuur van deze universiteiten vertegenwoordigd wordt door zes afgevaardigden aangewezen door de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen en vier aangewezen door het Vlaams Parlement. Deze vertegenwoordiging werd destijds ingevoerd vanuit een bezorgdheid voor een bijzondere competentie inzake modern management.

Het voorstel beoogt, aldus de spreker, de universiteiten volledige autonomie te geven bij de aanwijzing van de tien vertegenwoordigers van de buitenuniversitaire gemeenschap. Deze vertegenwoordigers kunnen uit diverse sectoren komen en op autonome wijze door de raad van bestuur worden gekozen, rekening houdend met het profiel van de universiteit. De universiteitsbesturen zijn zelf bevoegd een reglement m.b.t. de verkiezing van deze vertegenwoordigers op te stellen.

Tot slot wijst hij erop dat het voorstel gebaseerd is op het politiek akkoord van 22 juni 1998 inzake de samenstelling van de centrale raad van het Gemeenschapsonderwijs.

II. Algemene bespreking

De heer *Joris Van Hauthem* stelt dat de memorie van toelichting van het voorstel van bijzonder decreet vermeldt dat men de respectievelijke raden van bestuur van de universiteiten wil depolitiseren. Dit strookt volgens hem niet met het voorstel zelf dat enkel de evenredige vertegenwoordiging afschaft. Als het voorstel van bijzonder decreet ongewijzigd in werking treedt, zal volgens hem blijken

dat alle politieke partijen, met uitzondering van het Vlaams Blok, in de raden van bestuur zullen vertegenwoordigd blijven.

Zijn fractie heeft daarom bij artikel 2 een amendement ingediend om duidelijkheid te scheppen : wil men het politieke milieu in deze instellingen behouden of niet ? Met dat amendement zouden er geen vertegenwoordigers meer uit politieke milieus in de raden van bestuur van deze universiteiten kunnen zetelen.

Hij vindt het vreemd dat de indieners van het voorstel naar de centrale raad van het Gemeenschapsonderwijs verwijzen. De Vlaams Blok-fractie heeft bij de samenstelling van de Algemene Raad voor het Gemeenschapsonderwijs, ARGO, in 1991 reeds als eerste fractie geweigerd een 'benoeming' in te vullen. In 1997 heeft zijn fractie bovendien een voorstel van bijzonder decreet ingediend om deze raad te depolitiseren, maar dat werd toen weggestemd.

De heer *Pieter Huybrechts* voegt aan de voorgaande spreker toe dat dit voorstel van bijzonder decreet een zoveelste poging is om de Vlaams Blok-fractie buiten spel te zetten. Het voorstel is volgens hem schijnheilig en bijzonder doorzichtig.

De heer *Luc Martens* zal met zijn fractie het voorstel van bijzonder decreet steunen. Dit decreet maakt deel uit van een dynamiek inzake decreetgeving omdat het een anachronisme wegwerkt. In 1991 ging men er vanuit dat de betrokken universiteiten, omwille van hun voorgeschiedenis als 'rijks-onderwijs', bewaakt moesten worden. Ondertussen is er veel veranderd en is de functie van de regeringscommissarissen sterk gewijzigd. Er is daarom een dringende aanpassing nodig. Ook in de ARGO en bij de autonome hogescholen zijn reeds gelijkaardige hervormingen doorgevoerd.

Het voorstel van bijzonder decreet vormt voor de universiteiten een belangrijk keuzemoment omdat zij bij de aanwijzing van de vertegenwoordigers hun profiel in rekening moeten brengen. Zij zullen daar zelf de consequenties moeten van nemen. Uiteindelijk moet de keuze een evenwichtige weergave zijn van de krachten binnen het maatschappelijk leven.

De heer Martens stelt voor dat de regeringscommissarissen van de universiteiten zich naar analogie met de hogescholen ook zouden verantwoorden t.a.v. het Vlaams Parlement. Zijn fractie zal daartoe een voorstel van decreet indienen. Het Parlement krijgt vanwege de hogescholen een jaar-

lijks verslag, dat in de commissie onderwijs telkens leidt tot een interessante gedachtewisseling. De universiteiten hebben die verplichting momenteel niet.

De heer *Robert Voorhamme* is van mening dat er in de samenleving meer en meer gepleit wordt voor een degelijk bestuur, corporate government. Deze houding werd reeds gedeeltelijk gerealiseerd door de opname in de raad van bestuur van een vertegenwoordiging vanuit de diverse geledingen van de universiteit. Tegelijkertijd werd er vanuit de overheid m.b.t. de vertegenwoordiging van de buitenuiversitaire gemeenschap echter zeer paternalistisch en eenzijdig opgetreden.

Deze houding staat haaks op het principe van degelijk bestuur. Corporate government staat voor autonomie en verantwoordelijkheid van de instelling zodat niet alleen de eigen geledingen van de instelling, maar ook de omgeving van de instelling op evenwichtige wijze aan bod kan komen.

Hij wijst erop dat de memorie duidelijk stelt dat men, conform de samenstelling van de centrale raad van het Gemeenschapsonderwijs, bij de samenstelling van de externe vertegenwoordiging rekening moet houden met een aantal criteria zodat men een eenzijdige invulling kan vermijden.

Het amendement van de Vlaams Blok-fractie vult volgens de heer Voorhamme de depolitisering anders in dan wat de indieners van het voorstel van bijzonder decreet voor ogen hebben. Met depolitisering bedoelen de indieners dat een eenzijdige aanduiding van vertegenwoordigers voor de bestuursorganen van de universitaire instellingen niet meer kan aangehouden worden. Er is niets verkeerd aan de betrokkenheid van het politieke milieu, voor zover dit gebeurt vanuit en gedragen wordt door de universitaire gemeenschap.

De heer *Gilbert Van Baelen* sluit zich aan bij de indieners van het voorstel van bijzonder decreet. Hij is bovendien van mening dat men met een consequente houding inzake corporate government ook moet nagaan hoe de raden van bestuur van de andere Vlaamse universiteiten zijn samengesteld. Daarbij moeten ook de desbetreffende decreten of wetten vanuit hetzelfde principe worden onderzocht.

De heer *Dirk Holemans* is met de heer Martens van mening dat de logica van tien jaar terug achterhaald is. Het voorstel van bijzonder decreet zet via een versterking van de autonomie van de instellingen en een meer correctere samenstelling van de

besluitvormingsorganen een belangrijke stap naar een beter bestuurlijk beleid.

Hij wil dit decreet bovendien in een ruimer kader plaatsen. Het zou volgens hem nuttig zijn naar de toekomst toe voor het ganse hoger onderwijs een meer uniform kader inzake degelijk bestuur van de onderwijsinstellingen te creëren.

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten*, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, steunt het voorstel van bijzonder decreet. Zij zal het voorstel van de heer Luc Martens om ook de regeringscommissarissen bij de universiteiten te verplichten een jaarverslag bij het Vlaams Parlement in te dienen, in overweging nemen.

III Artikelsgewijze bespreking en stemming

Artikel 1

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 1 wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 2

Een amendement van de heren Joris Van Hauthem, Julien Librecht en Pieter Huybrechts strekt ertoe in de voorgestelde tekst van 7°, op de tweede regel, het woord “politieke,” te schrappen (Stuk 590 (2000-2001) – Nr. 3).

De heer *Joris Van Hauthem* verwijst naar de algemene bespreking waar hij dit amendement reeds ter sprake bracht. Hij herhaalt dat het volgens de memorie van toelichting de bedoeling van de indieners is de raden van bestuur van de Universiteit Gent en het Universitair Centrum Antwerpen te depolitiseren. Het is merkwaardig dat de raden van bestuur nog steeds vertegenwoordigers uit het politieke milieu zouden kunnen opnemen in hun raad van bestuur.

Zijn fractie is volgens hem de motor van de depolitisering. Bij de samenstelling van het bestuursorgaan van de ARGO heeft zijn fractie dit reeds laten blijken en wil dit opnieuw met dit amendement aantonen. Alleen als dit amendement wordt goedgekeurd, kan er sprake zijn van een echte depolitisering.

Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3, bij 3 onthoudingen.

Artikel 2 wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3.

Artikelen 3 tot 5

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen 3 tot 5 worden aangenomen met 11 stemmen tegen 3.

IV. Stemming over het geheel

Het voorstel van bijzonder decreet houdende wijziging van het bijzonder decreet van 26 juni 1991 betreffende de Universiteit Gent en het Universitair Centrum Antwerpen wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3.

De verslaggever,

De voorzitter,

Kris VAN DIJCK

Gilbert VANLEENHOVE
